

Centrale sensitisatie bij chronische pijn en jeuk: gegeneraliseerde en symptoom-specifieke mechanismen.

Gepubliceerd: 12-06-2007 Laatste bijgewerkt: 10-05-2024

Het doel van het onderzoek is om de gegeneraliseerde en symptoom-specifieke sensitisatie en hun sensorische, affectieve, cognitieve en centrale determinanten te verhelderen in een reeks experimenten bij patiënten met chronische pijn en patiënten met...

Ethische beoordeling	Goedgekeurd WMO
Status	Werving nog niet gestart
Type aandoening	Gewrichtsaandoeningen
Onderzoekstype	Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen

Samenvatting

ID

NL-OMON30317

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Centrale sensitisatie van chronische pijn en jeuk.

Aandoening

- Gewrichtsaandoeningen
- Verhoorning en dystrofische huidaandoeningen

Synoniemen aandoening

atopisch eczeem, fibromyalgie, pruritis sine materia, Reumatoide artritis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Overige ondersteuning: Ministerie van OC&W

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: Centrale sensitisatie, Chronische jeuk, Chronische pijn, Quantitative Sensory Testing

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

De gevoeligheid voor de verschillende prikkels wordt bepaald door gevoeligheidsdrempels te meten: perceptie, pijndrempel en tolerantiedrempel. Tevens wordt aangegeven hoeveel jeuk en pijn op een schaal van 0 tot 10 is opgewekt.

Secundaire uitkomstmaten

Om de geïnduceerde psychologische stress te controleren worden tijdens één experiment additionele maten van autonome arousal bepaald (hartslagvariabiliteit, huidgeleiding en electromyografie).

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

Medisch specialisten, huisartsen en andere hulpverleners in de somatische gezondheidszorg worden regelmatig geconfronteerd met patiënten die een hoge mate van lichamelijke symptomen rapporteren die niet of onvoldoende te verklaren zijn vanuit biomedische bevindingen. Centrale sensitisatie van lichamelijke symptomen (een verhoogde sensitiviteit voor lichamelijke prikkels aangestuurd door het CZS) wordt verondersteld hiervoor mede verantwoordelijk te zijn, vooral bij patiënten met chronische lichamelijke symptomen, zoals chronische pijn en jeuk.

In aansluiting op fundamentele psychofysiologische theorieën kunnen twee processen worden onderscheiden ten aanzien van de symptoomrapportage van sensaties zoals pijn en jeuk: de neiging van individuen om met verschillende maten van intensiteit op de sensatie te reageren (kwantiteit / niet-specifiek) en om een kwalitatieve omschrijving aan deze sensatie toe te kennen (kwaliteit / specificiteit van bijv. jeuk of pijn). Beide processen worden verondersteld een rol te spelen bij centrale sensitisatie en gedisreguleerd te zijn bij

mensen met chronische lichamelijke symptomen, met als gevolg 1. gegeneraliseerde sensitisatie: de neiging om een verlaagde drempel te rapporteren voor sensorische prikkels, en 2. symptoom-specifieke sensitisatie: de neiging om een ambigue sensorische prikkel in overeenstemming met het hoofdsymptoom te interpreteren (bijv. pijn bij chronische pijn). Met andere woorden, patiënten met chronische lichamelijke symptomen worden verondersteld gevoeliger (d.w.z. met een lagere drempel) te reageren op alle soorten sensorische prikkels (gegeneraliseerde sensitisatie) en tegelijkertijd een ambigue sensorische prikkel als een sensatie van hun hoofdsymptoom te interpreteren, zoals pijn bij chronische pijn (symptoom-specifieke sensitisatie).

In aansluiting op voorlopige internationale bevindingen werd door de onderzoeksgroep een pilotstudy verricht voor de validering van een meetmethode (QST) om deze fenomenen voor het eerst bij zowel patiënten met chronische pijn als ook chronische jeuk vast te stellen. De resultaten lieten zien dat het mogelijk is om beide fenomenen met dezelfde experimentele opzet te bestuderen bij patiënten met chronische pijn en jeuk. In het huidige onderzoek worden specifieke sensorische, affectieve, cognitieve en centrale mechanismen van deze fenomenen onderzocht.

Doel van het onderzoek

Het doel van het onderzoek is om de gegeneraliseerde en symptoom-specifieke sensitisatie en hun sensorische, affectieve, cognitieve en centrale determinanten te verhelderen in een reeks experimenten bij patiënten met chronische pijn en patiënten met chronische jeuk.

Onderzoekopzet

In dit onderzoek krijgen de proefpersonen kortdurend een aantal sensorische prikkels van lage intensiteit (o.a. elektrisch, mechanisch, thermaal). Om de achterliggende werkingsmechanismen te bestuderen, worden tevens, naast het meten van de prikkelsensaties, een geringe mate van kortdurende psychologische stress en cognities ten aanzien van de stimuli geïnduceerd gedurende één van de experimenten (zie protocol).

Inschatting van belasting en risico

Proefpersonen komen twee keer gedurende twee uur naar het UMC St. Radboud voor het onderzoek. De reeds veelvuldig toegepaste sensorische prikkels zijn kortdurend en van lage intensiteit, proefpersonen kunnen na het onderzoek nog maximaal 1 uur last hebben van een geringe mate aan jeuk en/of pijn ten gevolge van de prikkels. De gevalideerde vragenlijsten zijn reeds veelvuldig gebruikt. Behalve een tijdsinvestering zijn er dus geen nadelen of risico's aan het onderzoek verbonden.

Contactpersonen

Publiek

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Postbus 9101
6500 HB Nijmegen
NL

Wetenschappelijk

Universitair Medisch Centrum Sint Radboud

Postbus 9101
6500 HB Nijmegen
NL

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Gediagnostiseerd met reumatoïde artritis, atopisch eczeem, fibromyalgie of pruritis sine materia

Leeftijd van 18 jaar of ouder

Informed consent

Vrouwelijk geslacht

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Ernstige lichamelijke en psychiatrische comorbiditeit
Dubbele diagnose met betrekking tot de te onderzoeken aandoeningen
Gebruik van pacemaker
Zwangerschap

Onderzoeksopzet

Opzet

Type: Observationeel onderzoek, zonder invasieve metingen
Blindering: Open / niet geblindeerd
Controle: Geen controle groep
Doel: Diagnostiek

Deelname

Nederland
Status: Werving nog niet gestart
(Verwachte) startdatum: 01-11-2006
Aantal proefpersonen: 384
Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Goedgekeurd WMO
Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: CMO regio Arnhem-Nijmegen (Nijmegen)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL14145.091.06